

ISSN 1846-8888

DENTAL TRIBUNE

— The World's Dental Newspaper • Croatian & BiH Edition —

HRVATSKA

RUJAN/SEPTEMBAR 2010.

BR. 3/GOD. 3

Stomatološki pravopis - mit ili možda stvarnost?

dr. sc. Marin Vodanović

Je li stomatolog dobar stručnjak, ako se nepravilno ili nerazumljivo izražava? Mogu li stomatolozi doprinijeti izgradnji i očuvanju hrvatskoga jezika? Treba li stomatolozima nešto poput stomatološkog pravopisa?

Vjerojatno ne postoji stomatolog koji se nije nikada našao u situaciji da svoje stručno objašnjenje mora prilagoditi i izreći jednostavnim, pacijentu razumljivim jezikom. Ovaj, naoko jednostavan zadatak postaje sve složeniji proporcionalno složenosti zahvata kojeg treba biranim riječima približiti pacijentu.

Stomatologija se veoma brzo razvija; u svakodnevnu praksu se uvođe novi materijali i tehnologije, koje pomiču mogućnosti stomatološkog liječenja na nove razine, a samim time podižu i očekivanja pacijenata.

„Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja“ u sklopu kojeg ustanove, institucije i pojedinci zainteresirani za izgradnju nazivlja vlastite struke mogu prijaviti projekte vezane uz izgradnju nazivlja pojedinih struka. Krajem 2009. u sklopu ovog programa je na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu započet jednogodišnji projekt „Hrvatsko stomatološko nazivlje – HRSTON“ koji ima za cilj izgraditi i popularizirati uporabu hrvatskog stomatološkog nazivlja. Projekt se provodi u suradnji sa Institutom za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Osim jezikoslovaca, na projektu djeluje 40-ak stomatologa – stručnjaka različitih stomatoloških specijalnosti koji prikupljaju i terminološki obrađuju nazive iz svih područja stomatologije. Suradnici na projektu uglavnom dolaze za Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, međutim ima ih nekoliko sa Medicinskog fakulteta Sveučili-

Nažalost, strukovni jezik nije u stanju pratiti razvoj stomatologije, pa se često događa da zbog nedostatka odgovarajućeg prijevoda, u hrvatski jezik bivaju uvršteni strani nazivi koji najčešće potječu iz engleskog ili njemačkog jezika. Takvi nazivi su obično nerazumljivi svima onima koji ne poznaju stručnu terminologiju i/ili jezik iz kojeg potječu. Nekritičkim uvrštavanjem stranih naziva se čini se nepopravljiva šteta hrvatskom jeziku jer ga se lišava mogućnosti razvoja, unapređenja i obogaćenja. Osim toga nepotpuno razumijevanje značenja stranih naziva, pogotovo u strukovnom jeziku, može dovesti do ozbiljnih problema i poteškoća, što posebno dolazi do izražaja u medicini i stomatologiji, gdje se zbog toga mogu pojaviti zdravstvene komplikacije kod pacijenata. Nerijetko se događa da u brošurama, propagandnim materijalima, uputstvima i sličnim tekstovima vezanim uz stomatološke materijale i opremu nalazimo loše i nerazumljive prijevode. Osim toga, ponekad prijevodi stranih stručnih knjiga na hrvatski jezik obiluju nazivima i rečeničnim konstrukcijama koje su protivne duhu hrvatskoga jezika, čineći tekst teško razumljivim i čitatelju neprivlačnim.

Da bi se hrvatski jezik očuvao od najezde stranih naziva, da bi mu se omogućila opstojnost, te da bi mu se odobrio status službenog jezika prilikom ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj Republike Hrvatske je pokrenula program

lišta u Rijeci i Splitu, te iz privatnih stomatoloških ordinacija.

S obzirom da je cilj projekta popularizirati uporabu hrvatskih stomatoloških naziva, projekt je otvoren za sve zainteresirane koji putem mrežne stranice: <http://hrston.sfzg.hr> mogu pronaći odgovore na pojedine jezične poteškoće. Paralelno s projektom se razvija baza stomatoloških naziva i višejezični stomatološki rječnik (www.dictionaryofdentistry.com) koji će olakšati pisanje i prevođenje stomatoloških tekstova na hrvatski jezik, jer će predstavljati mjesto na kojem će osim prijevoda stomatoloških naziva sa engleskog ili njemačkog jezika na hrvatski, biti moguće dobiti potrebne informacije o pravilnoj uporabi hrvatskih stomatoloških naziva.

Iako stomatolozi vjerojatno nisu prvi u nizu stručnjaka koji bi trebali voditi brigu o opstojnosti i razvoju hrvatskoga jezika, ovim projektom aktivno doprinose kako njegovom očuvanju i izgradnji, čime stomatologija postaje prva disciplina u Hrvatskoj u području biomedicine koja će imati sustavno uređeno i jezično usklađeno strukovno nazivlje.

hrston

HRVATSKO STOMATOLOŠKO NAZIVLJE

